

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatalra czimezve Turóc-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések jogutányosabban, Árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árkában — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyitlér soronként 40 fillér.

A Táttra.

Az utóbbi években felmerült nemzetiségi mozgalmakkal egyidejűleg a Táttra neve is igen gyakran szóba került; már csak azért is, mert alkalmazzottai részben mint képviselőjelöltek, részben pedig mint a tót túlzők érdekeinek legbuzgóbb apostolai vettek részt az utóbbi képviselő-választások alkalmával.

És akkor kiltint, hogy a Táttra, ez a felvidéki pénztintézet már annyira behalózta a Felvidéket, hogy annak hatásával számolni kell. Az a közgazdasági akció, a melyet ez a pénztintézet az utóbbi két évtizedben a Felvidéken teljesen zavartalanul kifejtett, megértették az intézőkkel, hogy a Táttra hatalom. És ezzel a hatalommal az élhet. a ki a Táttrát kezében tartja.

Hogy kik a Táttra részvényesei azt tudjuk. Nagyobb részt a tót túlzőkhoz tartozók; de vannak tekintélyes magyar birtokosok is, a kiknek nagyobb számu részvényeik vannak, sőt olyan magyar betevők is, a kiknek betétei a 100.000 koronát is meghaladják.

Csodálatos, de elvitathatlan tény, hogy daczára ennek a körülménynek a magyar befolyás soha sem érvényesült ennél az intézetnél. Közismert dolog, hogy a Táttra mint tót pénztintézet szerepelt és szerepel ma is a köztudatban. Hiszen a nemrég Nyitrán sikasztásért elítélt pánszláv pap is olyannak írta le ezt a bankot, a mely minden jó tót érzésű ember támogatására érdemes.

De legesodálatosabb az, hogy a bank vezetői nemcsak hogy meg nem kísértették ezen köztudat ellen állást foglalni és azt megcáfolni, de nyitódos szereplésükkel hangosan hirdették, hogy a köztudatnak igaza van, hogy a Táttra tényleg a tót túlzők érdekeinek szolgálatában áll.

A mikor a Táttra megalakult, akkoriban még nem volt bevallott tót színezete. Ennek tulajdonítható, hogy a magyarság is részt vett annak megalapításában. De az intézők előrelátása már akkoriban gondoskodott bizonyos védelmi eszközökről, a mi abban nyilatkozott

meg, hogy az alapszabályok oly klauzulát nyertek, a mely szerint az elnök megválasztásának jóváhagyása a kormány jogaihoz tartozik.

Tény az, hogy a Táttra eddigi elnökeit a kormány erősítette meg tisztségükben. Szmracsányi György lemondása után pedig mint kormánybiztos Turócmezgye alispánja gyakorolta a felügyeletet.

Azonban daczára annak, hogy az elnökök feltétlen hazafiás érzületéhez és ténykedéséhez még csak a kétség árnyéka sem férhetett — munkasságuknak semmi gyakorlati értéke nem volt, a Táttra éppen semmit sem veszített nemzetiségi jelentőségéből, sőt hatása ez irányban folyton emelkedett. Emelkedett és terjeszkedett.

Emelkedett a forgalomnak megkészszerződésével. Terjeszkedett pedig az által, hogy a bank több helyen fiókokat állított föl, a melyek éppen úgy, mint a turóc-szent-mártoni központ melegágyai a tót túlzők eszméinek és hatalmas eszközök ezen eszmének terjesztésére.

Természetes, hogy az országos közvélemény talán túlzott mértékben a Táttrában látta azt az erős pénzforrást, a melyből a nemzeti mozgalmak költségei kikerülnek. Vagy legalább azt konstataálta, hogy a kik a tót nemzetiségi akcióiban részt vesznek és valamelyes egyéb kenyérkeresetük nincs, azok mind a Táttránál találnak alkalmazást akár van arra való előképzettségük akár nincs. Báttran állíthatjuk, hogy ennek a pénztintézetnek alkalmazzottai a központban mint a vidéki intézeteknél, egyben nyilvánvalóan a nemzeti mozgalmaknak a vezéremberei is, a kik pénz és hitel hatalmával ugyancsak élnek mindenkor a midőn választásokról vagy a nagy tömeg befolyásolásáról van szó.

Sokszor hangoztatunk már, hogy a Táttra, a melynek évi forgalma a 100 milliót már jóval meghaladta, összekötöttései révén oly nagy hatást gyakorol az egész Felvidékre, hogy annak ellensúlyozására megfelelő hazafiás pénztintézeteknek létesítéséről kellene gondoskodnunk. Ugy tudjuk, hogy e tárgyban több

oldalról is tetteket javaslatok az illetékes helyekre s valószínű is, hogy az érdemben valamelyes akció fog megindulni. Erről azonban majd más alkalommal.

Most csak örvendetesen konstataáljuk, hogy a Táttra legutóbb tartott közgyűlésén Rakovszky Iván turóczi nagybirtokos helyébe, a kit még a mult év folyamán elnöké választottak, de ezen tisztséget el nem fogadta, Justh Ferenc országos képviselőt választották meg elnöké.

Ennek a választásnak nem csak azért örvendünk mert az új elnök agilis és erős hazafiás érzésű ember, hanem különösen azért, mert az előbbi tulajdonságokon felül még szakember is, a ki a Táttra könyveiből olyant is kitud olvasni, a mire elődeik képességgel nem bírtak. Mert mi tús-étagadás benne, a Táttra eddigi elnökei nélkülöztek a szakismeretet, a mely nélkül pedig hatékony ellenőrzésről szó sem lehet.

Melegen üdvözöljük tehát az új elnököt nagyfontosságú állásában, mert megvagyunk győződve róla, hogy mint kötelességtudó férfiú az elvállalt nehéz feladatnak meg is fog felelni.

A szocialisták és a nemzetiségek.

A nemzetiségi eszmék terjesztésében hatalmas gáttal emeltek föl a szocialisták Nagy-Szalontán tartott legutóbbi gyűléstükön.

Azt a mit a kormány intézkedések eddig a hatalom eszközeivel, a sajtó ostromozásával, a társadalom számos eszközével el nem értek, azt az ugynevezett újászervezett szocialisták egy csapatával elérték: megbontották a nemzetiségi kínai falat, melyen most óriási rést támadt, a melyen át báttran bevonulhat az újabb korszaknak reform hatása.

Számtalanszor hangoztatunk, hogy a nemzetiségi kérdés megoldása csak szocializálisan lehetséges. Nem azért, mert nem szivesebben láttuk volna, ha ez más uton is lehetséges lett volna, de azért, mert erős győződésünk, hogy a szocializál kérdések megoldása már annyira elődázhatlan állami feladat, a melyet utjában megakasztani nem lehet, daczára annak, hogy azt

A „FELVIDÉKI HIRADÓ“ TÁRCZÁJA

Egy elfelejtett hős.

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárczája —

Az 1850-ik évet írták. Magyarországot fekdült mint egy tehetetlen test . . . nagy lázas betegség után . . . elgyengülve a sok vérvesztéstől, meredten . . .

Némelykor a testen még látszott egy-egy rángatózás. Reszkés futotta át tagjait, mintha galvanikus ütés érte volna.

Egyes porcikái még évekig színyítették azt a dicső kezelést, mely a régi gyógymód szerint, a köphűlést, érvágást, a szabad levegőtől elzárt tartották a leghatásosabb eszköznek minden lelki és testi betegség ellen. Ez a rendszer esa: annyiban haladott a korrall, hogy a transfúziót megpróbálta. Nem igen sikerült. Visszavandoroltak a eseh boldogítók nemskára; szegény főtások, akik közül nem egy különös alakkal s még különösebb névvel bírt, s akik a magyar gyomrát úgy megfektették, hogy még évek multán, sőt mai napig is, mikor már gyógyultak a sebek, a eseh-morva név hallatára ismét jelleknak, mint a most Bécsben divó daloeska mutatja: „O Nyehledli! Du schöner Mann, Du hast uns allen angotan.“
Pedig volt közöttük jó, beestletes mtvelt ember

elég. Meg is szerettek a magyarok nem egyet közülük, és mondják, hogy a kit a magyar megszeret, meg van szerelve! És benn van a magyar jellemben az igazságszeretet, hogy nem az embertől, csak az általa képviselt elvtől undorodik. Így volt ez akkor is!

Nem egy ragadt itt közülük, és a transfúzió sikerült megfordítva, gyermekeik már magyaroknak vallván magokat.

Magyarországot a sujtott, a dermeit, feldült, mint Antheus, ki a földet érintve, erejét ismét visszanyeri.

Tíz év — egy percz a nemzetek életében . . . A mint mondtam 1850-et írták, mikor a nagy nemzeti események után a következő jelentéktelen eset történt. Jelentéktelen és mégis jellemző abban az erőszakal elfojtott levegőben, a hol még — de mennyire! — sajogtak a sebek, s összeszorultak az ajkak, hogy a vad jajgatást visszafojtsák, hol még a rettenetes gyógymód vad eszközei ott álakodtak a sötétben, lesve a visszaesés tüneteit, hogy aztán örökre meggyógyíthatassanak egyesekei.

Ez a kis eset csak egy rángatózás volt, jelölt annak, hogy a test még él! . . .

Ny . . . városa különösen esendes volt, mert az volt az átka, hogy sok vérkeverék folytán sok nemtelen elemben bővelkedett*).

*) Alighanem azt a várost érti a szerző, a hol még most is akadnak magyarkák, akik Markovicsékat éljenik. — Mintha az ott akasztott Zabor szellemé az idők végtelen végéig akarna ott kísértetni. Szerk.

a magyar képviselőházban szereplő pártok összesége eddig halgatólósan mellőzte.

Allampolitikai szempontból talán készletlenül talál bennünket ez a nagy változás, a melyre most nem számíthattunk. De faggaz hazafias szempontokból megmerhetlen nagy fontosságot tulajdonított annak, mert áldásos következményei el nem maradhatnak.

Sajnos, hogy mi a szociális politikától eddig irtoztunk. Nem láttuk be, hogy a német birodalom utánozunk kellene a szociális törvények meghozatalában. Tagadhatlan, hogy kormányunk gondossága egyes kiálló bajok orvoslására megtette a kellő és eredményes intézkedéseket, mert a munkás kérdésnek enyhítésére a töle telhető megtette. De a mi ezzel összefügg gazdasági viszonyainknak rendezése, adózó viszonyaink maradási a régiék és ezek tárgyában még csak a tanulmányozás stadiumában vagyunk. Ez elégedetlenné tette nemcsak a nemzetiségeket, de a magyarságnak nagy részét is. És az újabb fordulat ezen a közös elégedetlenségen épült föl.

Az utóbbi években a nemzetiségi intelligencia, az ügyvédek, papok, tanítók munkájának ellensúlyozásán fáradoztunk. Ezeknek túlkapcsait ostromoztuk és nem gondoltunk a néppel, a mely pedig a tulajdonképeni tényező. Nem gondoltunk arra, hogy nem a vezéreket kell lehetetlenné tenni nemzetiségi tüzelmekben, hanem egyenesen a néphez kell fordulnunk és azt kell megnyernünk, a mit ha megtettünk a hatalom minden eszközével keztnékbe került.

A szocialisták megmutatták a helyes utat. Beférközni a néphez, felismerni a közös bajokat és ezek alapján megállapítva az érdekeközöséget, a mely után önként következik az egyesülés.

Nem a szociális eszméket dicsőítjük itt, bár azoknak igazsága elől egyetlen párt sem zárkózik el meremben, de az a tapintatos és ügyes akció, a melylyel a szocialisták a nemzetiségi válaszfalakat egy csapásra lerombolták.

Nem meghat jelenet volt-e az, a mikor Nagy-Szalontai Onisor Tódor balázsalvi kisbirtokos román nyelven azt az ünneplés kijelentést tette, hogy ő csak most agkorára győződött meg, hogy *ők a magyar hazug-sága a magyar gyűlöletnek a románok közötti hirtedése.* Ó fájlálja legjobban, hogy azt csak agg korára tehetette, mert egy egész életet csak úgy hiába élt le.

Mily lélekemelő lehetett az, a mikor a nagy számban egybegyűlt románság a magyarokkal egyesült, hogy évszázados féltéréseiket tisztázva megbeszéljék közös bajjaink orvoslását és sürressék azoknak megvalósítását. A mikor egyhangú lelkesedéssel jelentik ki, hogy *ők a románok, a román nép nem gyűlöli a magyart, sőt a közös jogokért örömmel egyesül vele a küzdelemben.*

És ha a szabadságharcnak történetét végig lapozzuk és ízzel látjuk azt a végtelen gyűlöletet, a melyet lelketlenül igaztoltak a románság között a magyarok ellen, önkéntlenül előttünk áll a nagyszalontai gyűlésnek nagy jelentősége, a mely ezt a gyűlöletet nemcsak semmivé tette, de azt testvéri jóindulatú változtatta.

Nem hisszük, hogy a szocialisták azt akarták volna elérni, a mit elértek. Valószínű, hogy csak a szociális eszmék terjesztése és ezeken a románság megnyerése volt a főcél. Arra aligha gondoltak, hogy munkájuknak közvetlenül ily hazafias szempontokból megbecsülhetetlen eredménye is legyen.

De történt legyen a dolog bármiként, tisztán áll előttünk, hogy a nagyszalontai gyűlés forduló pontot képez nemcsak a szociális kérdéseknek, de még inkább a nemzetiségi kérdésnek megoldásában. Az egyes népfajok közötti ellentétet kiegyenlítésére ez volt az első nagy lépés — annélkül, hogy ezt egyiknek vagy másinak megsemmisítése követt.

Megvan az érintkezési pont, a melyen tovább haladva tisztán fog állani a nemzetiségiek előtt is, hogy igen is az a feladatunk, hogy közös bajaink orvoslását sürressék és ne azt keressük folyton, a hol utaink elválnak.

Mit fognak elérni a szocialisták a maguk szempontjából azt a jövő majd megmutatja. Az azonban bizonyos, hogy a nemzetiségi kérdés megoldására a helyes utat megmutatták és nyilvánvalóvá tették, hogy munkánknak csak akkor lesz meg a kívánatos eredménye, ha összes erőinket a néppel való érintkezésre, annak felvilágosítására és érdekeinek az eddiginél hatékonyabb előmozdítására fogjuk fordítani.

Szobrot Grünwald Bélának.

(A F. M. K. E. felhívása az egyesület összes választmányaihoz, a felvidéki vármegyékhez, a felvidéki egyházmegyékhez, a magyar közművelődési egyesületekhez és a F. M. K. E. tagjaihoz.)

A tót nemzetiségi törekvéseknek, a melyeket minden magyar hazafi feltehetően jogosulatlanoknak tart, muló jellegű sikerét képezték a múlt század hatvanas éveiben engedélyezett Matieza, tót középiskolák, tanítóképzők és népevvel intézetek, a melyek Moyses István besztarecbányai püspök uralma alatt, vakandmunkájukkal a magyar állam egységének megbontását célozták.

Talán súlyosabb bonyodalmat is okozott volna ez a törekvés, ha utája nem áll Zólyom vármegye hazafias törvényhatósága, boldogemlékt alispánjával, Grünwald Bélával.

Ő bontott zászol a nemzetiségi propaganda ellen a Felvidéken. Fényes elméjével ő világitotta meg a kérdést Zólyom vármegye ősi székházában. Hatalmas tolla erejével ő riasztotta fel a magyar társadalmat, hogy figyelmesse tegye a veszedelmre. Egész élete egy elszánt, hazafias és bátor hadviselés volt minden idegen törekvés ellen, mely a magyar állam egységére tört.

Az ő lelkes munkájának köszönhető, hogy a magyar kormány beárrta a tót középiskolákat. Hogy befittolta a Matieza működését, mely melegágya volt a pánszláv agitációnak és gondozás alá vette vagyonát, mely a hazárulásnak volt kifogyhatatlan pénzintára.

Grünwald Béla azonban nemcsak mint zólyomi alispán, de mint a magyar országgyűlés tagja is folytatta engesztelhetetlen harcát a pánszlávok ellen. Szóval és írásban küzdött ellentük, szíve és lelke egész erejével,

„Mire valók voltak azok a misék?”

„Kérem, atyám, anyám meghalt, egy fivérem, egy nőtésztvérem; én ezek lelkiudvéért miséztem.”

„De hisz maga szegény, hogy tudott volna anyji pénzt egyszerre kidobni?”

„Óh kérem, én azt régen gyűltöttem, az volt régi vágyam, hogy így legyen az emléktük megünneplése.”

„Ne hazudjon, hát akkor miért történt az éppen augusztus 25-én?”

„Instálom, nem értek én ahhoz, hogy mit jelent e nap, nekem egy nap olyan, mint a másik.”

„És kit látott a templomban?”

„Könyörgöm alásan, kit láthatam volna? Elöl a könyvbé néztem, és hátul nincs szemem.”

Egész Ny. . . városa röhögött titokban ezeken a furfangos feleleteken. Szegény becsületes ember, ezek voltak lelkének legsebb megnyilatkozásai.

Két évi nehéz fogságra ítélték. Akkor már kevesen törődtek vele, bevált — áldoztatnak . . .

Mint megtört fehér hajú agasztán került vissza. Nagy szegénységre került, családját egy néhány nemesleltü ember istápolta.

A magyar korszak ujra felderült. Megemlékeztek a szegény Mesterről is, városkapitány lett. De sajnos, épen ezen állásnál nagyon is látszott, hogy akkor is csak eszköz lehetett. Nem bírta sokáig a hála és nemét élvezni, és végre mégis teljes szegénységben pusztult el.

Velitőné-Smalovszky Mária.

fáradhatatlanul szüntetlent. A „Eelvidék“, a „Régi Magyarország“, az „Uj Magyarország“ s még számos hazafias munkája maradt reánk örökségül, a mely mindannyi örök hitvallása marad az egységes magyar állam ösztönte, igaz hiteinek.

Munkásságának, életének, emlékének hálaival tartozik tehát a magyar nemzet. És hálaival tartozik különösen a felvidéki társadalom és a *Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület*, a melynek egyik alapítója és lelkes vezérfeia s érdekeinek előmozdítója volt mindhaláláig.

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület kezdesére, Zólyom vármegye hazafias törvényhatósága szoborral akarja megörökíteni a felvidéki magyarság s a magyar államegység nagy férfiaknak emlékt Besztarecbányán.

Márvány vagy érez, de maradandó emlék hirdesse, hogy a magyar nem tudja felejteni azt, a kinek a magyar államegység védelmében olyan kiváló szerepe volt, mint néhai Grünwald Bélának . . .

Hazafiai bizalommal fordulunk tehát a F. M. K. E. összes választmányaihoz, a felvidéki vármegyékhez, a felvidéki egyházmegyékhez, a magyar közművelődési egyesületekhez, a F. M. K. E. tagjaihoz és az ország magyar lakosságához és kérjük, hogy röjjiék le valamenyien a hála adóját, annak a férfinak halhatatlan emléke iránt, a kinek egész élete a magyar államért, a magyar faj szupremáciájáért folytott emberöltői küzdelemben folyt le.

Minden magyar ember, a ki Grünwald Béla emlékének anyagi áldozatot hoz, csak önmagát s a magyar nemzetet tiszteli meg vele.

Az adományok, a jelen felhíváshoz esatol befittészi lap felhasználásával, a F. M. K. E. elnökséghez, Nyitraira küldendők.

Hazafiai üdvözléssel

Nyitra, 1903. márezius 31.

Thuróczy Vilmos,

cs. és kir. kamarás s a F. M. K. E. elnöke.

Dr. Gyürök Géza, Dr. Janits Imre,

a F. M. K. E. helyettes ügy. alelnök. a F. M. K. E. ügy. alelnöke.

Clair Vilmos,

a F. M. K. E. főtitkára.

Národ uhorsky.

(Magyar nemzet) ezim alatt a „Lud. Nov.“ egyik közlelebbi vezérzikelye azt igyekszik bobizonyítani olvasói előtt, hogy a magyarok (már t. i. a fajmagyarak) nem az ország összes lakosságát (vagyis a fittokat, németeket, románokat, szerbeket stb. is), hanem csakis a maguk faját tekintik s nevezik „magyar nemzet“nek, s ezt egyebek között azzal is illusztrálja, hogy mikor pl. a Révay-féle trebosztoi birtok töt ember vette meg, a magyar újságírók nagy lármát csaptak emiatt, mivelhogy *nemzetiségi* kezekbe került e birtok.

Hát épp ezt a példát választotta meg legrosszabul a töt lap, mert igaz ugyan, hogy mi sem néztük jó szemmel és szívvel a trebosztoi Révay-birtok első vásárlását, — amely körül azonkívül holmi kis „fogások“ is szerepeltek, ellenben a *végleges* vásárt mi is örömmel üdvözöltük, pedig lát azok, a kik a birtokot megvetették, nem fajnagyorok, sőt magyarul sem tudnak. Ez a viselkedésünk, úgy hisszük, nem azt bizonyítja, hogy mi birtokot, jómódot, anyagi boldogulást irigylnk a tötől, nemtöbbül s más egyéb nemmagyar ajku magyar honpolgártól, hanem csak azt, hogy nem szeretjük látni nemzettük ellen való vétkezésnek tartjuk, amikor *hazafiatlan* kezekre kerül valamely magyar birtok, — ami talán mégis csak iermészetes.

A dolog tehát éppen fordítva áll. Nem a fajnagyorárság zárja ki a magyar nemzet keblelőbő azokat a nemmagyar ajku honpolgárokat, akik törvény szerint is hozzátartozói, alkotó elemei ennek a nemzetnek, hanem ezek között a nemmagyar ajku elemek között vannak, akik a Hurban Miloslav-féle néprihunok lázító szózatára hallgatva önönmaguk közöttük ki magukat a magyar nemzetestből, tét kiabálva a világot, hogy ők „slavák“ok, ami szerintük egyértelmű azzal, hogy nekik semmi köztük a magyar nemzethez. Ők töt nemzet. A magyar nyelv is csak anyni nekik, mint akár a talian, az angol, — országzházban, törvény előt azonban opportúnusnak látjuk fordítani egyet a halinán s magyar barságról és testvériségről mesélni, amely igenis megvan a két nép közötti, de a melyet az izgatók minden áron megtrontani igyekezőnek. A hazafias töt ember igenis szereti magyar testvérét; a fiát, a lányát is hozzá adja magyarul tanulni, de a nemzetiségi bolondériákkal teltített tötök, ellenségei mindennek a mi magyar. Vagy nézzük csak e fanatikusoknak társas életét. Itt Thurócz-

volt tudomása a dologról; az egyházi árulta el, hogy hisz ő figyelmeztette a papot, hogy ez Kossuthért történik, s a pap, nagy meglepetten kiáltott fel: „egy meg a fene, misézni akarkíért lehet”, ez mentette meg a papot.

Ezek a misézések oly pontosan voltak kiszámítva, elrendezve, hogy fel kellett tűnniük.

Ny . . . város papi város, és semmi sem volt könyvebb, mint vagy harmincz papot külön-külön megbízni misészgálattal.

A beosztás tökéletes volt és a siker meglepő!

Az emberek tudták . . . nagyon sokan valóban nem is tudja miért? . . .

A templom előtt találkoztott egy ugynevezett „aukikus“ egy-egy eszményi hazafias érzelmű nővel.

„Kegyed is volt a templomban, nagyságs az szonyom! Nem tudja, hogy ez veszedelmes? Mert már tudják, mit jelent e esdőllet! Hisz ma Kossuth Lajos nemepia van!”

„Tisztelt uram, nekem ehhez vajmi kevés közöm, fé-temy neve Lajos, ezt maga is tudja, régen szokásom férjem névpajját egy mise meghallgatásával megünnepleni. Hát már templomba sem szabad járni? . . .”

„Ugy, ugy! dörögte az öreg és tovább ment.

És így hanzoztak a feleletek nagyobbrészt. Mert nagy volt a hájsza, hetekig folytak a vizsgálatok, száczakat hallgattak ki eredmény nélkül, senki sem tudott semmit. Szegény Mester volt az áldozat, mert ő szólította fel a papokat misészésre. Neki fordultak, csak ő maradt jogosan kőrmeik között. Hetekig elkínózták, váltatták s csak nem derült ki semmi!

Szent-Mártonban havonként rendeznek besedákat, szin-előadásokat a „Dom“-ban s Halasa Andrással, az erzesimester, derüre-borura fordítja a vizenyös német vig- és egyéb játékokat, arra azonban aligha emlékszik valaki, hogy magyar darabot adtak volna elő tót fordításban. — pedig lát ez a „magyar testvér“, akinek valamelyes irodalma is van, talán csak közelebb áll a tót néphez, mint a német sógor? Am „man merkt die Absicht und wird verstummt,“ — a tót közönségnek ne jusson tudomására, hogy az „ázsiai magyar hordának“ a „psohlavok“-nak (kutyafigyelmek) irodalma is van és hogy a magyar ennek és általában kulturája révén is uralkodó faja ennek az országnak.

E hó 14-én Liptó-Szt.-Miklósban volt besedjük az ottani tótoknak, de bár ott eleven oláhok aligha láttak valaha a jámbor tót atyafiak, mégis román zánedarabot is játszottak a hangversenyen, „Höra nuireit“, de magyar szónak, magyar hangnak nem jutott s nem is jut soha hely a „tót testvérek“ fenepségének programján. Hiszen ott Liptó-Szent-Miklósban még a jótékonyabb is tót s a maskarabálok is magyarellenessé teltetésére használnák fel kedves „tót barátunk“.

Erről, ezekről, ezekhez hasonlókról tessék bölcselkedni, elmélni a „Lud. Nov.“ cikkezőjöknek.

HIREINK.

— **Választmányi gyűlés** lesz jövő vasárnap — április 20-án — d. u. 2 1/2 órakor a Turóczmezei Jótékony Nőegyletnek, amelyre ez uton is meghívja a vál. tagokat az elnökség.

— **Április 11-dikét** ezt a törvény által rendelt nemzeti ünnepnapot az iskolák a múlt hét folyamán tartották meg. Zníváralján az állami tanítóképző intézetben *Somogyi Géza* igazgató, Turócz-Szent-Mártonban az állami tanítészeti tanár *Bárdos Adam* tanár méltatta a nap jelentőségét.

— **Sínlemez Turócz-Szent-Mártonban.** Halmai Imre, az északmagyarországi színházról igazgatója f. hó 25-én kezdi meg előadásait Turócz-Szent-Mártonban. A mint velünk közli 12 előadást szándékozik tartani városunkban még pedig gyors egymásutánban, mert az utolsó előadás május hó 7-dikére van tervezve. Halmai társulatát egy Liptó-Szt.-Miklósban mint Iglón és Lőcsén is a közönség teljesen megvált előedve. Jelenleg Alsó-Kubinban vannak, a hol szintén kedvező fogadtatásra találta. Teljes bizalommal várjuk tehát mi is, mert az a meggyőződésünk, hogy Halmai színiigazgató tudatával bír annak, hogy Tu ócz-Szent-Mártonban ebben a tótokkal belett magyar városkában a magyar színművészetnek missziója van. Halmai előleges színijelentéséből közöljük, hogy a társulat névsora a következők: Ügyvezetőség s mitszaki személyzet: Halmai Imre, művezetőigazgató, főrendező. Remete Géza, rendező. Jenöföy Jenö, titkár. Kiss Miklós, ügyelő. Herzeg Vilmos, könyvtáros. Delus Henrik karnagy. Szathmáry József, színpadmester. Vessélyeni Antalné, sűgö. Tautossy Ferenc, szabó és ruhátáros. Hollósi Ferenc, felelős keltekes és színiplasztó. Működő személyzet: Nők: Halmayné Emma, operette- és népszimnű primadonna (koloratur-énekesnő). Szalay Vilma, operette és népszimnű primadonna (soubrette-énekesnő). Végh Gizi, operette- és népszimnű primadonna (soubrette-énekesnő) maiva. Cs. Radó Rózi, (drámai és végjátéki hősnő, társalgási színésznő). Csizser Sárka, szende és segéd-énekesnő. Szelenyi Emilia drámai és vigi. any. komika. Tóth Mariska, Szelenyi Ilonka, D. Tihanyi Katiza, Tóth Ilonka, Nagy Vilma, karénekesnők és segédszínésznők Férfiak: Halmai Imre, drámai és vigi. jellem és apaszínész. Remete Géza, szerelmes bonvivánt és tenorista. Papp János, operette- és népszimnű baritonista. Szabados László, operette-buffó és komikus. Jenöföy Jenö, operette-buffó és komikus. Kiss Miklós, Herzeg Vilmos, Szathmári József, Gyögy Albert, Keresztes József, karénekesek és segédszínészek Műsor: Cziganbábó, Sivilákó Bőregér, Eleven ördög, Bolond, San-Toy, Katalin, Sűlamith operettek; — Az édes, Náni, Dobó Katiza, A nagy apó, Szökött katona, Peleskei nőtársas, Csokon szerzett vőlegény, Nőemancipáció énekes szimnűvek; — Kurnecz Fajva Dévid, Athon, Vörös talár, Aranyember drámai szimnűvek; — A hóher testőr, A garasos alispán, Kis lord, A sasok vigjáték. Bérelt-hirdetés. Bérelt felteletek 12 előadásra. Elő rendű kör-szék vagy oldalszék 20 korona, másodrendű kör-szék 16 korona. Bérelni lehet Jenöföy Jenö színházi titkáránál.

— **Házasság.** Kossadzsigy Rezsö m. kir. orlész, turóczy magyar társadalmunknak ez a rokonzenés fiatal tagja, ki működve elő szereplésével már annyi izben hozzájárult társadalmi életünknek fejlődéséhez, a múlt héten tartotta esküvőjét Rudnokon Oncazy fejgyeznek múltvél és kedves leányával Mariskával. Az új

pár már legközelebb beköltözik új otthonába Turócz-Szent-Mártonba.

— **Közgyűlés.** A lipító-szent-miklósi izr. nőegylet, mint leveleznök írja, e hó 15-én tartá Kolm Jósefné emléktete alatt rendez évi közgyűlést. Az évi jelentés szerint az egyestületnek 220 tagja van. A bevétel 2157 kor., a kiadás 2089 kor. volt. Az egyestület vagyona 5464 koronát tesz ki. Az elnökség egyhangu megválasztása után a választmányt ülkes szavazás mellett is majdnem mind a régieket választották meg.

— **A Turóczba fut.** Dvorcek közelében egy hat éves flueska játszódott a Turócz közelében. E közben óstora a Turóczba esett a flueska pedig abban a lizszenben, hogy az óstort eléré utána hajolt, de oly szerencsétlenül lépett a vízbe, hogy megcsúszott és beleesett, az ár magával sodorta és a vízbe fúcs.

— **Az igazság.** A közgy. biz. gyűlésről szóló közleményünkben részletesen foglalkoztunk Turóczmeze kir. tanfelügyelőjének némely mezebeli felekezeti népiszkolákban tapasztalt botránnyal állapotokról, amelyeknek okát — különösen a szklabinai iskolánál — az illető tanítók hanyagságában látja a kir. tanfelügyelő s ezért tett jelentést a miniszteriumhoz is. Egy helybeli tót lap most fordítani igyekszik egyet az „igazságon“, s azt írja, hogy neki már rég tudomása van ezekről az elszomorító állapotokról, de lát nem is lehet ez másképp, mikor hetenkint 24 órán át a magyar nyelv tanításával kénytelen foglalkozni a tót iskola tanítója. Vajjon meddig fogják ezek a tót ujságokak ily hazug közlésekkel ámítani az olvasókat? Hol, melyik turóczmezei felekezeti tót népiszkolában fordít, vagy köteles fordítani a tanító a magyar nyelv vagy a magyar nyelven előadandó tantárgyakra heti 24 órát? Ismételen megezdőtoltk Mudróf Pál és társainak ezt az éppoly kényelmetlen, mint rosszakaratan világgá becsoált állítását, az illető közelet. min. rendeletnek vonatkozó pontjait is idéztük lapunkban, de ezért ezek az emberek nem szólnék meg ferdtéseikkel, ráfogásaikkal, hazugságaikkal ámítani a népet és a tanítókat is, akik ily szollomi méregtől böludtan feledkeznek meg rendszeren hivatali kötelességeikről.

— **A Tátra ügye Treneseben.** Trenese mezei közgy. bizottsági ülésén szóba került a Tátra ügye. Dr. Brandis Pál bizotts. tag fellépia a bizottság figyelmét a bozza, mint kir. ügyészhez hivatalos oldalról beérkezett jelentésre, mely szerint Vöröskö papja és tanítója rendkívüli agitációzt fejt ki a nép között arra, hogy öket hitéleti kielégítésére a Tátra banknak nyerjek meg. Miután a bank ismert nemzetiégi üzénymény, figyelmébe ajánlja a bizottságnak a nép felvilágosítására szükséges intézkedések megtételét s ajánlja a kisbírókocsok orsz. földhitelintézetének most kibocsátott tervezetét a néppel megismertetni s kirí adassék ki ezen ügy a zed. előadónak javaslata megtételére. Osztrouczky Géza főispán fellépia a bizottság figyelmét a kormány által kezdeményezett azon akciózóra, melyet a nemzetiégi bankok terjedésének meggátolására indított. Hozzajárul a javaslat, amennyiben ez nem fog ellenkezni a kormány által adandó utasításokkal. Figyelemmel kell azonban lenni az adandó utasításra. annál is inkább, mert a kormány a teit javaslat,hoz képest valószínűleg anyagilag is támogatni fogja a hazaifas törekvést. Ezt a kijelentést a bizottság tudomásul vette.

— **Tornaverseny.** A jövő hónap folyamán ifjúsági kertteli tornaversenyek fognak tartatni. A Felvidéken Lőcsén lesz ilyen verseny. Ezen a zníváraljai állami tanítóképzede növendékei is részt vesznek. A keszulletek nagyban folyanak.

— **A „Nárvai Listy“.** A magyarországi politikai helyzetről írva a következőket mondja: Magyarországnak a politikai helyzet látszólag nagyon válságos, mintha a kibontakozás utja minden felül el volna zárva, mintha arról volna szó, hogy valakinek okvetlenül el kell veznie, vagy az ellenzéknek vagy a kormánypártnak. Mi nem tanácsoljuk senkinek, hogy a magyar drámát tragikusn foglalja fel. *Szell Kálmán*, habár rettenthetetlen és kitaró az ellenzékkel szemben, egyúttal tagadhatatlan hó magyar ember, a ki nem tagadja meg magát a koronával szemben se s bizonyára rábítja a királyt, hogy a katonáké tegyenek koncessziókat a nagyarányu magyar ellenzék mozgalomnak, a melyeket a kormánypárt maga is óhajt. *Szell Kálmán* szava az ilyen válságos pillanatan bizonyára nem hangzik el eredmény nélkül.

— **Lóvásár.** A nyitrai gazdasági egyestület, mely közhaznu munkásságával országos vevészerepre fejlődött, f. évi május hó 3-án és 4-én Érsekújvárot tartja meg XXI-dik nemzetközi nagy lóvásárját, a mely Magyarországnak már évek óta a legjelentkebb lóvására. A kinek lóra van szüksége, keresse föl e vásárt, a hol a gazdasági egyestület által kiadott hirdetés szerint min-

denféle igényt kielégítenek, mert a választék évenként igen nagy.

— **A vonat elöt.** Allítólag egy turóczy, mások szerint privigeji fiatal ember megunva életét, legelőssorban is alaposan leltta magát, azután pedig eltökélte magában, hogy megváltik az életől, amelötől má gysem vár semmit. Az ellátározást tett követte. Kiment Jezernicz közelében a vasuti vágányra fektült és ott várta a halált hozó vonatot. Így találták meg arra meno emberek a vágányokon fekvő — mély álomban. Mire fölrázták kijozanodott s restelkedve futásnak eredt. Így aztán nem is tudják bizonyosan, hogy ki volt.

— **Kiskoruk kivándorlása.** A belligymiszter legutóbb elrendelte, hogy kiskoruk csak atyjuk vagy gyámjuk írásbeli engedélyvel vándorolhatnak ki. A 15 éven aluli fiúk és leányok pedig csak abban az esetben, ha kísérők hitelt érdemlően kimutatják, hogy a rendeltetési állomáson elhelyezkedésük gondoskodva van.

— **Iparkiallítás Zsolnán.** A Zsolnán tartandó kiállítás, a mint rendelkezésünkre álló hiteles adatokból bizony következtethetjük, a Felvidék iparának teljes képét fogja bemutatni; meglátogatas- és tanulmányozásra méltó muzeuma lesz ez a kiállításban résztvevő 5 vármegye házi, valamint kis és nagyiparának. A leggyeszerőbb közimunkától a gyárpar legtekintetesebb készítményéig minden képviselve lesz, a mit Trenesen, Turócz, Liptó, Arva és Nyitra vármegyeik termelnek. A kiállítás nemcsak a felvidéki iparezkek jó minőségét, tehát verseny- és életképességét fogja igazolni hanem utmutatással is fog szolgálni ezen ipar továbbfejlesztése, általános elterjesztése és töt közimunká ipari munkára lendítő nevelésének érdekében teendő intézkedések névére. A kiállítás méretei, gyönyörü panorámaja és a kiállított tárgyak nagy változatossága meg fog leppi minden látogatózt s ki fogja elégtlenül meg szokati is, a kik a legnagyobb várakozással néznek a kiállítás elé. A bekerített kiállítás területet parká varazsolják: tobereyis fák, lusagos, bokrok és virágdombokkal, közepen szökőkuttal. A 2000 m² nagyságú ipareszarmok festői csoportokban elrendezve 25 pavilon fogja körülvenni; lesz nagy vendéglő, kávéház, ezkrúdrá, pezsgős-pavilon, színház és naponként délelöt és délután cigányzene, különös alkalmakra katonazene. A vígalmi bizottság a legfényesebb ünnepeket tervezi: szárazon és vizen, a Trenesen vm. általános tanítóestület, a kör- közgyógyeztök egyestulete a kiállítás ideje alatt Zsolnán tartják közgyűléseiket, a F. M. K. E. és a T. E. nagy kirándulásokat terveznek a zsolnai kiállítás meglátogatasára, az idegenforgalmi vállalat csoportos kirándulásokat Magyarországi összes vidékeiről. A kiállítók száma 906, a külön pavillonok 25. Trenesén amegyéből 82, Zsolnárol 92, Turóczból 23. Árvából 9, Liptóbol 34, Nyitrábol 43 és az ország egyéb részeiből 23 bejelentés érkezett. A kiállítás főbb iparágai: textil-, fa-, tegyes és agyag-, vas-, bőr-, fém-, papír-, koci-, sztes-, kézmű-, szesz-, sajt- és háziipar. A háziipar főbb ágai: fafaragás, gyoles-, vaszon- és szűrtöpszövővés, himzőmunkák, kosárfonás, drótos-munkák. Az iparostanoncz- és polgári leányiskolák rajzainak és munkáinak csoportja külön osztályt alkotnak. — A kiállítás bizottságnak tegnapelöt tartott ülésén Schaller József uradalmi felügyelő is részt vett s bejelentette, hogy lovag Haln udvari tanácsos erdeszeti pavillont állít fel. A pavillon a kiállítás minden tekintetben díszere fog válni, küllő formájára és gazdag, érdekes tartalmára névére is. A bejelentést örömmel vették tudomásul.

— **Gondatlanságból emberhalál.** Hoek Jánosné felső stbunyai asszony félves kis gyermekét maga mellé fektette, hogy ne kelljen az éj folyamán fölkelnie. Ennek a kényelemnek nem adta az árát, mert gyermeké reggelre megfulva találták ágában. A gondatlan asszony ellen a vizsgálatot megindították.

— **Utazási ösztöndíjat** kaphat meg pedig 1350 koronát az a felső ipariskolát végzett iparos ifjú, a ki valamelyes spezialis ipari ismeret elsajátítása végett külföldi utat akar tenni. — Ugyanekas 1350 korona külföldi utazási ösztöndíjat kaphat *felsőkereskedelmi* iskolát végzett olyan fiatal ember, a ki valamely kereskedelmi szaktanulmányozásra ohajтана külföldi utat tenni. Minéit pályázatra névére bővebb felvilágosítást nyújt a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázást akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezek be Maulther Ödmén esász. és kir. udvari magkeskedéséből Budapeston a „Sétateri“ vagy a „Margitszigeti“ fümagkéveréket. Ezeket már 29 évi szállítva Maulther Budapest és a Margitsziget oly bämúlatra méltó és gyönyörü sötaterei részére.

— **A jó kávé!** Melyik háziaszonnymunk nem képezi büszkeségét, ha jó kávét találha; asztalára? Sajnos, gyakran a legjobb kávéfaj kétes értékű pótkávéval el-

rontatik, a miert azután a kávéfajt okozzák. A Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé mint legkiválóbb izü és egyuttal olcsó pótkávé a babkávéhoz, nemkülömben ennek helyébe mint legjobb pótlék ajánlható. A Kathreiner-féle különleges eljárás után a babkávéd kedvelt zamatát nyeri, mialtál a kávéitalt enyhébbé és kellemesebbé teszi, és az egészségre nézve előnyössé válik. Aki tehát a Kathreiner előnyeit magának biztosítani óhájja, ügyeljen saját érdekében a bevásárlásnál az eredeti csomagokra, a melyek a „Kathreiner“ nevet és a „Kneipp pátér“ védjegyet viselik. Azt, a melyet nyitva mérlegelve és hamisan mint Kneipp-kávét árusítanak, rendszerint nem más mint közönségesen pörkölt árpa vagy rozsmalátá, de sohasem Kathreiner.

— **Az Uranos kék,** a legkedveltebb ruhakétkészítész, mert a képzelhető legszebb kék színt szolgáltatja és minden tekintetben felülmúlja az eddigi ilyenféle gyártmányokat. Előkelő háztartások és nagy mosintézetek tanúsága szerint az Uranos kék a legjobb és legolcsóbb ruhakétkítő.

— **A Horgony Pain-Expeller** (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszerrel lett, mely számos családban már több mint 34 évtől kezdve minden esetben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, esztrná stb. nál a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkornál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitérő háziszer jó eredményel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legelőbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle „Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell.

— **A boldogult Kneipp pátér érdeme volt az,** hogy ő hívta fel legelőször az általános figyelmet az egészségre oly értékes malátá kávéra, a melyet azután Kathreiner egy sajátoszerű találmánya által a babkávéhoz ízevel oly kitérő módon előállított. Ebben még ma is lényegesen különbözik ez az egyedül valódi „Kneipp-kávé“ minden egyéb hasonló gyártmánytól, és ez okból Kneipp pátér egyedül és minden időkre a Kathreiner céget ruházta fel a joggal, hogy a Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávéja részére az ő nevét és arcképét használhassa. Ennek dacára mégis a közönség hátrányára egyszerűen pörkölt árpat vagy malátát árusítanak hamisan „Kneipp-kávé“, gyanánt. Ettől óvándó, kérjük mindig határozottan a valódi „Kathreiner-féle“ Kneipp-malátá kávé az eredeti csomagokban, melyek a Kneipp pátér védjegyet és a Kathreiner nevet viselik.

Szerkesztői üzenetek.

— **V. Á. L.—a.** Szíves ajánlatát köszönjük, lapunk programján azonban — legalább egyelőre — nem változtatunk. Rövidke kivonatokkal, szemlékkel a közönség ma már nem éri be, kimerítően pedig egy heti lap nem foglalkozhatik a napi kérdésekkel. De vannak egyéb akadályok is. — A közlemények előbb-utóbb sorra kerülnek. — Ami pedig azt a bizonyos „kérdést“ illeti, azt bajos a mi lapunkban behatóban fejtegetni, majd szaklapot ajánlunk levélben. — Honvéd. Közönség. Legközelebb sorra kerül. Szíves közreműködésedet nagyra becsülöm.

Felelős szerkesztő: **Berecz Gyula.**
Főmunkatárs: **Rádl János.**

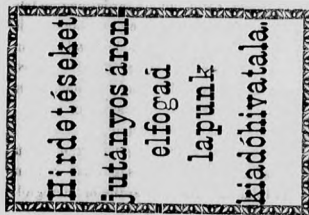
121. sz. 1903.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tettes tsztmártoni kir. járásbírósg 1902. évi V 302. számú végzése következtében dr. Lax Adolf ügyvéd által képviselt Popper Sándor bécsi lakos javára Roth Izidor turáni lakos ellen 720 kor. s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1184 koronára becsült 122 keret fűrészlap, 8 kőr fűrész, 10 drh. átviteli száj, 250 kilogrammu sodrony, hajtó szizjakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek tsztmártoni kir. bíróságnak V 409/3 1902. számú végzése folytán 720 kor. és 159 kor. 12 fil. tőkekövetelések, ennek 1902. évi augusztus hó 11. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 169 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Roth Izidornál Turánban gőzfűrészzen leendő eszközlésére **1903. évi május hó 8. napjának d. e. 10 órája** határidőül kiittették és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbit ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Tsztmártonban, 1903. évi április hó 12-én.
Zathurecky Jenő,
járásbírósgai végrehajtó.

705. szám. tk. 1903.

Arverési hirdetményi kivonat.

A turócszentmártoni kir. járásbírósg mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a turócszentmártoni r. takarékpénztárnak, Zathurecky Mátýás celeni végrehajtási ügyében a beszerzebányai kir. törvényszék terület köréhez tartozó turócszentmárton kir. járásbírósg területén Ruttká községben fekvő, a ruttkai 644. számú tlkijében A. 7 2. sor. 156/6 hr. sz. a. felvett s B. 6. és 11. tételek alatt 5/24-ed részben Zathurecky Mátýás nevére irt ingatlanra 1369 korona megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlansg **1903. évi május hó 6-ik napján d. e. 10 órákor** Ruttká községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlansg kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kikiáltást kezezh letenni.

Kir. Járásbírósg mint tlkvi hatóság.
Turóc-Szt.-Márton, 1903. évi február hó 25-én.
Kolosy, kir. albiró

**Ércz és fakoporsó
sirkoszoru**

s minden egyéb temetkezési
czikk
jutányos áron beszerezhető
BINDFELD ÁRMIN
divatruházában Turóc-Szent-Márton.

MEGJELENT!

A tót nemzetiségi mozgalmak fejlődésének története

Írta: Dugovich Titusz

MEGJELENT!

Ára 1 kor. 60 fill.

Kapható lapunk kiadóhivatalában és minden hazai könyvkereskedésben.

TÖVÖLGYI TITUSZ

A kit nem akarnak befogadni.

Regény.

Két kötet 2 frt helyett 95 kr.

530 oldal terjedeleme.

Eliot György. MIDDLEMARCH. Regény.

Angol eredetiből fordította: Csukássy József.

Kiadta a „Kisfaludy Társaság”.

4 kötet ára 8 frt helyett 3 frt 40 kr.

A 4 kötet terjedelme 1400 oldal.

Eliot Györgynek nagyszabású, tömör s egyszersmind finoman árnyalt stílje, hatalmas egyéniségének eredeti kifejezési módja van

A SZÖGHAJU. Országos regény.

Fordította: SZIGETHY SZALAY E.

Twain Márk és Warner K. Dudley nem szorulnak ajánlólevelekre egy sort olvasni, mely az 5 tollukat hagyta el és meg van az ítélet

Bartha Miklós: HANGULATOK.

50 oldalra terjedő igen szép kötet pergamentszerű borítékban

3 frt helyett 6 kr.

Diszes négyzsinű kötetben 3 f. helyett 1 frt 10 kr.

A szerény ezim engedi következtetni, hogy mit tartalmaz ez a kötet. Bartha Miklós, a nagyszerű p. illezista letesz az ő szíla modoráról és olyan ideálisan kedves alakokat varázsol elénk hogy fel sem merjük ismerni benne azt az embert, kinek a tolla olyan éles, hogy veszedelem annak, ki felé út.

BRADDON M. E.

LADY CECIL. Angol regény. Fordította: Zichy Cam.

Két kötetben 716 oldal 3 frt helyett 1 frt 70 kr.

TWAIN MARK és WARNER K. D.

● AZ ARANYOZOTT KOR. ●

Amerikai regény. Fordította: Mudrony Pál.

3 kötet ára 3 frt helyett 1 frt 40 kr.

725 oldal terjedeleme.

Az itt felsorolt művek, a megjelölt arakban utánvét mellett vagy az összeg beküldése ellenében lapunk kiadóhivatala utján rendelhetők meg.

1565. sz.

Pályázati hirdetés.

Turóczi vármegye mossóczi női jásrához tartozó tót-prónai

körorvosi állásra

Tót-Próna község székhelyével, ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom a pályázni kívánókat, miszerint az 1883. évi I. t. c. 9. §-a, illetve az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-ában körülírt képességeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi április hó 30-áig nyújtsák be.

Javadalmazás: 1. Az összes érdekelt községektől 1200 korona fizetés, 2. Csupán Tótpróna községtől 200 korona lakpénz, 3. látogatási díj (minden látogatás után) nappal 1 korona, éjjel 2 korona, 4. Vagóbiztosítási díjak; 5. A kör községeiben levő trachomabetegek gyógykezeléséért az államkincstárból, negyedévi utólagos részletekben fizetendő 600 korona.

A körorvos köteles a kör székhelyén a halottkémiai teendőket az eddig fizetett díjak mellett ellátni s az orvosi körben az előjáróság által igazoltl vagyonaltan betegeket ingyen gyógykezelní.

Feltétlenül szükséges, hogy a megválasztandó körorvos a magyar nyelvet úgy szóban, mint írásban s a tót és német nyelvet legalább annyira bírja, hogy magát a betegekkel világosan megértetni képes legyen.

Megjegyzem végül, hogy a megválasztandó körorvos igazolni tartozik, hogy a trachoma felismerésében és gyógykezelésében kellő jártassággal bír, vagy, hogy a szükséges ismeretek megszerzése végett a székes-fővárosi Szt.-István kórház trachoma osztályát legalább 20 napon át látogatta, a mi az említett osztályvezetőjétől nyert bizonyítvánnyal igazolandó.

Stubnyafüzdőn, 1903. évi április hó 6-án.

Zorkóczy Tivadar
főszolgabíró.

1.000.000

KORONA ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az
55.000 nyereménynek.
Lapozzatok száma a legszorosabbul esethoz
1.000.000 korona.

Korona	
100000	600000
10000	400000
1000	200000
100	100000
10	90000
1	80000
1	70000
1	60000
1	50000
1	40000
5	30000
3	25000
3	20000
3	15000
36	10000
67	5000
3	3000
437	2000
303	1000
1528	500
140	300
34450	200
4850	170
4850	130
100	100
4350	80
3350	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Rendelőlevél levágandó: **TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.
Az összeget ..... korona összegben (utánvételezni kérem / postautóval/ványval küldöm / (mellekelem bankjegyekben (bérjegyekben) / A nem tetsző tőlendő

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabocsúlt vevőink.

Az egész világ legesélyesebb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszi.

710,000 sorsjegy **55,000**

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betéjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt — 75 vagyis 1.50 korona	egy negyed (1/4) " 1.50 " 3 " "
egy fél (1/2) " 3 " " 6 " "	egy egész (1) " 6 " " 12 " "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervszettel díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. április hó 27-ig bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa BANKHÁZ Budapest,

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.
Főáruddánk osztálysorsjáték osztályal
Főtüzlet: VI. Teréz-körut 46/a.
Fiókok: 1. Váczi-körut 4.
" 2. Muzzeum-körut 11.
" 3. Erzsébet-körut 54.

URANOS-KÉK

RUHA-MOSÁSHOZ a legjobb kékítőszér. — Törvényesen védve. — Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő. Olcsó és felülmulhatlan! kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 1.60 kor., 1/2 üveg 1 kor.
Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártó! **HOCHSINGER TESTVÉREK** VEGETÉSZETI GYÁRA **BUDAPEST VI., Rózsa-utca 85.**

Köhögésben szenvedő próbálják meg a köhögést csillapító és józult Kaiser-féle mellezükorkát.

2740 jegyz. megh. bizonyítvány igazolja jó és biztos hatását köhögés, rekedtség, hurut és elnyelés esetén. Helyette ajánlott utasítson vissza. 1 csomag 20 és 40 fillér. Kapható GRABER MIKSA és FIA cégénél Turócz-Szt.-Márton.

Mindenkinek ajánlható a most 40. kiadást ért Dr. Müller orvosi tanácsos műve a bántott ideg- és sexual-rendszerről valamint annak alapos gyógyításáról. 1 korona 20 fillér beküldés ellenében portmentesen küldi Curt Röber, Braunschweig.

Magánmérnöki iroda.

Bitszászky Kornél okl. mérnök Zsolnán, a trencsényi királyi Törvényszéknek kinevezett mérnök-szakértője, elvállal birtokrendezéseket, tagosításokat, továbbá vízügyi hid- és építési tervek elkészítését stb., valamint kisebb utánméréseket is.

E. JEMM's regbevált mellezükorkái

düktikai szer köhögés és rekedtség ellen

Megengedve 19. 4. 02. Z. 75066. sz. helytartó határozat által. ára csomagként 50 fillér.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller. egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bebizonyított alkalmazást látnyval, cziszt és megbízható.

Vidéken kapható Gazdik János gyógyszerárban Kőrömczyánban, Toperczer S. „Megyálto” gyógyszerárban Turócz-Szt.-Mártonban és Schönhof Viktor gyógyszerárban Znojváralján.

BÁLZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

Egyedül valódi angol Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva. Az ivergek felszerése a kereskedelmi törvények végelgyoltalma alatt áll. Ezen balzsam beléleg és külsőleg használható. — 1. A tudóknak és melnek összes betegeségnél elérhetően gyógyszernek bizonyult, megszűnteti a katarhust és köpökválást, a fájdalom köhögésének elejét veszi, sőt még régibb betegeségeket is gyógyít.

Miért szenved? mikor önnek biztos gyógyulása a legregibb sebeknél is kiltata van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalom operációt vagy amputációt, ha

Thiery A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak együttesében pedig elérhetően. Valódi centifolia-kenőcs használhatók, a gyermekekgyökseknél, a tejelválasztás akadályainál, melkenyővésznél, vörheneynél, mindenféle tüdő bajnál, nyíl sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél sósószu. dagadt lábakkal, sőt csontszánnál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és ronsolt sebeknél; az idegentestek kiválasztásánál, mint ivergés faszilán, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinővés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömmegregnél, körömdagagnál, hóglyagnál, necrotis kiebessett lábakkal. eggett sebek minden nemű, fagyott testrészek, a betegnek fokozott erőt sebeit, a nyakon fúadt daganat, vödögagatat, fülhajt és a gyermekek sebesedését stb. stb. Széküldés csak az őszeg előzetes beküldés ellenében, 2 tévely csomagalással, postaküldéssel és szállítólevéllel egyitt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány ereketben megtekinthet. Mindenkit övek hamisítványok vételétől is kőrem vizsgálni, hogy minden tévelyen a cég: „Orangyal-gyógyszerár Thiery (Adolf) Limited Progradra” bevetgete legyen.

Méregmentes. Méregmentes. „Fuchsol” méregmentes vegyi preparatum a mezei egerek és patkányok teljes kiirtására. Alkalmazása nagyon egyszerű, hatósági engedélyhez nincsen köve és nagyon olcsó. A biztos sikert számtalan elismerő nyilatkozat hatóságoktól, nyilvános intézetektől, kísérleti állomásoktól és jószágigazgatóságoktól bizonyítja. Árjegyzékét” és prospektut kívánatra ingyen és bérmentve küld a „FUCHSOL” vegyészeti laboratorium Ujházy Árpád és Társai Pozsonyban, Vörösmarti-utca 7. sz. Szabadalmazott.

P SERHOFFER J. vértisztító labdaccai. Évtizedek óta ezen labdacso általános elterjedésnek örövendek és alig van család, melyben ezen kitiño háziserből készlet nem volna található. Számtalanszor orvos által ezen labdacso háziserrel ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, májbajok, köhika, vérfolyások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitiño hatással vannak vérszegénységre s abból eredő bajoknál is, így sápkórú, lidégességtől szenvedő férfiaknál stb. Ezen vértisztító labdacso oly könnyen hatnak, hogy a legegyszerűbb fájdalomat sem okozzák és annak folytán még a leggyengébb gyövek és még gyermekek által is bevehetők.

P SERHOFFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel” WIGEN, I., Singerstrasse 15.